

Aan

Minister LZS

Deadline: 29 september
2023

nota

Definitieve kaderbrief Wlz 2024

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg
Afdeling 2

Opgesteld door

Datum

26 september 2023

Kenmerk

3698339-1053659-LZ

Zaaknummer

1053659

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Zoals gebruikelijk verstuurt de minister voor LZS (zo snel mogelijk) na Prinsjesdag de definitieve kaderbrief Wlz naar de Eerste en Tweede Kamer. Deze brief bevat de actuele stand van het Wlz-kader 2023 en presenteert de opbouw van het definitieve Wlz-kader 2024. Deze is nog onder voorbehoud van de voorhangprocedure bij de Eerste en Tweede Kamer en aanwijzing aan de NZa over het terugdraaien van maatregelen Kwaliteitskompas en meerjarig contracteren.

In tegenstelling tot de voorlopige *meerjarige* kaderbrief Wlz 2023-2028 (verder: voorlopige kaderbrief), wordt er geen definitieve meerjarige kaderbrief verstuurd. De definitieve kaderbrief is dus beperkt tot het jaar 2024. Reden hiervoor is de demissionaire status van het kabinet.

2. Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met de opgestelde definitieve kaderbrief Wlz 2024?
- Wij verzoeken u in dat geval bijgevoegde definitieve kaderbrief Wlz 2024 te ondertekenen en naar de Eerste en Tweede Kamer te laten versturen. Het advies is om deze uiterlijk vrijdag **29 september** te versturen, zodat de zorgkantoren deze tijdig bij de zorginkoop kunnen betrekken.
- We adviseren om de definitieve kaderbrief in afschrift naar de NZa te versturen. De brief is voor de NZa het belangrijkste uitgangspunt om via haar beleidsregels het Wlz-kader te verdelen over de zorgkantoren. Wij verzoeken u daartoe bijgaande oplegbrief te ondertekenen en te laten versturen.

3. Kernpunten

Algemeen:

Via een grafiek in de inleiding van de kaderbrief geven we een samenvattend beeld van de ontwikkeling van het Wlz-kader. De grafiek laat helder zien dat het Wlz-kader tussen 2022 en 2024 met € 6,5 miljard (22%) is toegenomen van € 29,8 miljard tot € 36,3 miljard.

Daarbij lichten we toe dat deze toename uiteenvalt in een bedrag van € 4,1 miljard aan compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen, € 2,4 miljard aan

groeirimte (inclusief € 0,3 miljard extra middelen voor volume ggz-wonen) en een saldo van beleidsmatige en autonome plussen en minnen dat optelt tot een positief bedrag van € 40 miljoen.

Datum
26 september 2023
Kenmerk
3698339-1053659-LZ

Dit is te zien in onderstaande figuur, waarbij de 'minnen' optellen tot min 193 miljoen euro en de plussen optellen tot +233 miljoen euro.

Samenvattend beeld beleidsmatige en autonome "plussen en minnen" Wlz Rutte IV

3.1 Wlz-kader 2023

Tabel 1: stand Wlz-kader 2023 na reactie op julibrief NZa

(bedragen * € 1 miljoen)	Zin	Pgb	totaal
Beschikbaar Wlz-kader voorlopige kaderbrief	29.248	3.557	32.805
Inzet resterende herverdelingsmiddelen	85	40	125
Extra middelen op basis van julibrief NZa	87	33	120
Beschikbaar Wlz-kader na reactie op julibrief	29.420	3.630	33.050

Ten opzichte van de voorlopige kaderbrief zijn er naar aanleiding van de julibrief van de NZa extra middelen toegevoegd aan het Wlz-kader van 2023. Volgens het gemiddelde van de twee scenario's uit de julibrief, was er sprake van een verwacht tekort van € 245 miljoen op het Wlz-kader van 2023. Zoals in tabel 1 is uiteengezet, wordt dit verwacht tekort opgelost met de inzet van de resterende herverdelingsmiddelen á € 125 miljoen en een additionele ophoging van € 120 miljoen. De additionele ophoging is gedekt binnen de integrale budgettaire plaat van de augustusbesluitvorming.

3.2 Wlz-kader 2024

Bij de opstelling van het definitieve kader voor 2024 vormt het budgettaire kader Wlz in 2023 het uitgangspunt. Tabel 2 laat zien hoe het Wlz-kader 2024 ten opzichte van het kader voor 2023 is opgebouwd.

Het uitgangspunt bij tabel 2 is dat de maatregelen "Doorontwikkeling Kwaliteitskader" en "Meerjarige contracten met financiële afspraken en meerjarige contracteerruimte" conform de voorgenoemen aanwijzing aan de NZa in 2024 niet worden doorgevoerd. Een ander uitgangspunt is dat we 30% van de groeirimte 2024 (ad 1.033 miljoen) reserveren als herverdeelmiddelen (€ 310 miljoen), zoals afgesproken met het ministerie van Financiën bij de voorlopige meerjarige kaderbrief Wlz 2024. Dit leidt tot de opbouw van het Wlz-kader in 2024 zoals weergegeven in tabel 2.

Tabel 2: Opbouw definitief Wlz-kader 2024

(bedragen * € 1 miljoen) ¹		totaal
1	Beschikbaar Wlz-kader 2023 na reactie julibrief NZa	33.050
2	Groeiruimte 2024	1.033
3	Scheiden wonen en zorg (bruto besparing)	-43
4	Scheiden wonen en zorg (transitiemiddelen)	22
5	Valpreventie bij 65-plussers	-10
6	Ggz-wonen overloopeffect	135
7	Pandemische paraatheid	19
8	Herijking nhc-tarieven	-117
9	Verschuiving budget paramedie naar Wlz-kader	13
10	Loon- en prijsbijstelling 2024	2.178
11	Wlz-kader 2024 (som 1 t/m 10)	36.280
12	waarvan gereserveerd als herverdelingsmiddelen	310
13	Waarvan beschikbaar voor zorginkoop	35.970
13.a	- zorg in natura (zin)	31.940
13.b	- persoonsgebonden budget (pgb)	4.030

Datum

26 september 2023

Kenmerk

3698339-1053659-LZ

Ten opzichte van de voorlopige kaderbrief Wlz 2024, zijn de volgende wijzingen aangebracht voor het Wlz-kader van 2024:

- *Niet doorvoeren maatregel "Doorontwikkeling kwaliteitskader"*: De doorontwikkeling van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg krijgt vorm door registratie van een nieuw kwaliteitskompas in het register van het Zorginstituut. De registratie is voorzien voor het laatste kwartaal van 2023, waardoor aanbieders onvoldoende tijd hebben om de voorbereidingen voor implementatie in 2024 te treffen. Zoals u in de voorhangbrief aangeeft, heeft het kabinet heeft daarom besloten de tariefkorting in de verpleegzorg voortvloeiend uit de maatregel doorontwikkeling van het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg uit het Coalitieakkoord van € 100 mln. in 2024 niet door te voeren.
- *Niet doorvoeren maatregel "Meerjarige contracten met financiële afspraken en meerjarige contracteerruimte"*: De maatregel meerjarige contracten en budgetafspraken beoogt door meerjarige zekerheid aan zorgkantoren en zorgaanbieders te bieden de doelmatigheid van de sector te verhogen. Een wetsaanpassing is nodig om mogelijk te maken dat de NZa de bevoegdheid heeft om de middelen meerjarig over regio's te verdelen, op basis waarvan zorgaanbieders en zorgkantoren meerjarige budgetafspraken kunnen maken. Zoals u in de voorhangbrief aangeeft, is de voorgenomen wetsaanpassing van de Wmg nog niet per 1 januari 2024 van kracht. De demissionaire status van het kabinet en de recente controversieel verklaring van de afschriften van de (meerjarige) Kaderbrieven leidt er bovendien toe dat het budgettair kader Wlz enkel voor 2024 wordt vastgesteld. Het vaststellen van het budgettair kader voor 2025 en verder is aan een volgend kabinet. Dit kan tot onzekerheid voor aanbieders en zorgkantoren leiden, om daadwerkelijk meerjarenafspraken te maken. Het kabinet heeft besloten om de tariefkorting voortvloeiend uit de maatregel meerjarige contracten met financiële afspraken en meerjarige contracteerruimte uit het Coalitieakkoord in 2024 (€ 125 mln.) niet door te voeren.
- *Post 6: Overloopeffect ggz-wonen*: In 2024 moet, net als in 2023, rekening worden gehouden met overloopeffecten van cliënten met een Wlz-indicatie die geleidelijk in het voorgaande jaar zijn ingestroomd. Deze cliënten maken in

¹ In de tabel kunnen afrondingsverschillen optreden.

2023 slechts gedurende een deel van het jaar gebruik van Wlz-zorg, maar zullen hier in 2024 gedurende het gehele jaar aanspraak op kunnen maken. Daarmee zal het budgettaire beslag van deze groep cliënten in 2024 dus ook navenant groter zijn. Om te voorkomen dat hiermee de groeirimte voor de instroom van nieuwe Wlz-cliënten (in de ggz, maar ook in de ouderenzorg en gehandicaptenzorg) wordt uitgehold, stelt u op grond van de julibrief van de NZa een extra bedrag van € 135 mln. structureel beschikbaar.

- *Post 9: Verschuiving budget paramedie naar Wlz-kader:* Cliënten met een Wlz-indicatie kunnen paramedische zorg ontvangen vanuit zowel de Wlz als de Zvw. Is de paramedische zorg onderdeel van de integrale zorg en/of is kennis van de doelgroep nodig, dan krijgt de Wlz-cliënt *specifieke* paramedische zorg uit de Wlz. In andere gevallen krijgt de Wlz-cliënt *algemene* paramedische zorg uit de Zvw. Uit twee recente onderzoeken (NZa en Significant) blijkt dat er in de praktijk onterecht teveel algemene paramedie op de Zvw wordt gedeclareerd. Naar aanleiding van beide onderzoeken is in de brief van 17 mei 2023 over het versterken van de eerste lijn aangegeven dat de NZa het veld zal stimuleren om meer volgens de huidige aanspraken te gaan werken. Als eerste stap leidt dit in 2024 tot een toevoeging van € 13 mln. aan het Wlz-kader.
- *Post 10: Toevoegen van Loon- en Prijsbijstelling:* Zoals gebruikelijk stelt u de hoogte van de loon- en prijsbijstelling vast op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het CPB. Voor 2024 is dit € 2.178 mln.

Datum

26 september 2023

Kenmerk

3698339-1053659-LZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er bestaat een groot politiek draagvlak voor een toereikend Wlz-kader om de benodigde zorg uit te kunnen voeren.

In het plenaire debat over "de toekomst van de ouderenzorg" van 14 september jl. stelden verschillende politieke partijen vragen over het mogelijk voornemen van het kabinet om een aantal maatregelen terug te draaien. Gezien dit debat voor Prinsjesdag plaatsvond, heeft u hier op dat moment geen uitsluitel kunnen geven. Middels de Prinsjesdagstukken, de voorhangbrief en deze kaderbrief maakt u bekend dat u voornemens bent de maatregel "Doorontwikkeling kwaliteitskader" en "Meerjarige contracten met financiële afspraken en meerjarige contractteerruimte" voor het jaar 2024 niet door te laten gaan.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Na het publiceren van de Prinsjesdagstukken hebben verschillende media aangegeven dat u voornemens bent de maatregel "Doorontwikkeling kwaliteitskader" en "Meerjarige contracten met financiële afspraken en meerjarige contractteerruimte" niet door te laten gaan in 2024. Hiervoor bestaat een breed maatschappelijk draagvlak.

c. Financiële en personele gevolgen

Het Wlz-kader 2023 en Wlz-kader 2024 wordt aangepast conform de Augustusbesluitvorming. Er zijn geen personele gevolgen.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

n.v.t.

e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

De brief is intern afgestemd met PZo en FEZ.

De brief is extern afgestemd met het ministerie van Financiën en de NZa.

Datum

26 september 2023

Kenmerk

3698339-1053659-LZ

f. *Gevolgen administratieve lasten*

n.v.t.

g. *Toezeggingen*

n.v.t.

h. *Fraudetoets*

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Zie geel gearceerd.

a. *Motivering*

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.